

Budsjettavtale på Stortinget om statsbudsjett 2022 mellom regjeringspartiene og SV - Informasjon fra KS

Budsjettavtale – statsbudsjett 2022

Rammetilskuddet

Det er inngått forlik mellom regjeringspartiene og SV på Stortinget om statsbudsjettet for 2022. Budsjettavtalen finner dere bl.a. her:

<https://www.senterpartiet.no/aktuelt/budsjettforlik-mellom-ap-sp-og-sv-2022>

Avtalen inneholder 2 punkter som får direkte innvirkning på kommunenes utgifter i 2022, og som kompenseres med tilleggsbevilgning over kommunenes rammetilskudd:

- Gratis plass kjernetid SFO for førsteklassinger (12 timer). Kommunenes rammetilskudd foreslås økt med 640 mill. kroner for å dekke inntektsbortfallet av redusert foreldrebetaling i 2022. Helårseffekt er anslått til 1,4 mrd. kroner, og KS forventer derfor at rammetilskuddet for 2023 vil bli økt med ytterligere 0,85 mrd. kroner. Ut fra dette antas det at gratis plass i SFO (12 timer) planlegges iverksatt fra skoleåret 2022/23.
- Fjerne avkorting av barnetrygd i sosialhjelpen fra 1. september 2022. For å kompensere for kommunenes merutgifter foreslås rammetilskudd økt med 187 mill. kroner i 2022. Helårseffekten er anslått til 560 mill. kroner, og det forventes dermed en ytterligere økning i rammetilskuddet i 2023 på 370 mill. kroner.

KS har ikke planlagt å komme med noen oppdatert prognosemodell etter budsjettavtalen på Stortinget, men tar sikte på en oppdatering etter at komiteinnstillingen fra Kommunal- og forvaltningskomiteen på Stortinget har avgitt sin innstilling. Dere kan imidlertid få et anslag for hva kompensasjonen gjennom rammetilskuddet utgjør for egen kommune ved å bruke modellen «Delkostnadsnokler-2022 (15.10.2021)». KS antar at kompensasjonene vil bli fordelt etter delkostnadsnøkkel for grunnskole (gratis SFO) og delkostnadsnøkkel for sosialtjeneste (fjerne avkorting av barnetrygd i sosialhjelp). Dere legger inn kommunenummer + nasjonale beløp i kroner på aktuelle delkostnadsnøkler., og så få dere et anslag for hva kompensasjonen utgjør for kommunen i kolonne E.

Som en illustrasjon vises kompensasjonene for Heim kommune fra modellen nedenfor (kroner 735 022 for gratis SFO og kroner 150 879 knyttet til fjerning av avkorting for barnetrygd).

Regneark for å beregne kommunens andel av bevilgninger og uttrekk etter delkostnadsnøkkel 2022

Legg inn kommunenummer og nasjonalt beløp som skal fordeles i de gule feltene

Kommunenummer			
5055	HEIM (FRA 1.1.2020)		
Delkostnadsnøkkel	Nasjonalt beløp som skal fordeles	Kommunens andel av fordelt beløp	Delkostnadsindeks
Pleie og omsorg		-	1,3000
Grunnskole	640 000 000	735 022	1,0471
Barnehage		-	0,8850
Administrasjon		-	1,1353
Sosialtjeneste	187 000 000	150 879	0,7358
Kommunehelse		-	1,2995
Barnevern		-	0,9520
Landbruk		-	3,7015
Hovedkostnadsnøkkel		-	1,1115

Øremerkede tilskudd:

Øremerkede tilskudd er ikke en del av kommunenes frie inntekter og kommer i tillegg til anslagene i prognosemodellen. Vil likevel nevne at det foreslås følgende endringer i øremerkede tilskudd for 2022 som gjelder spesielt for kommunesektoren (60-poster) i budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og SV:

- Kap 1420, post 61 – Økt bevilgning til Klimasats med 50 mill. kroner
- Kap. 1332, post 66 - Økt tilskudd til transporttiltak i mindre byområder med 30 mill. kroner
- Kap. 840, post 61 - Økt støtte til incest- og voldtektssentre med 5 mill. kroner
- Kap. 1420, post 69 - Midler til oppstart av opprydding i Store Lungegårdsvann i Bergen med 23 mill. kroner.

Det kan også være at det er endringer i andre budsjettposter enn 60 postene som kan ha betydning for kommunene. Vi er bl.a. gjort oppmerksom på at det foreslås en avvikling av lærerspesialistordningen, som har fått bevilgninger over kapittel 226 post 21.

Verbalvedtak

Det er også en del verbalvedtak som vedrører kommunene i budsjettavtalen, men for disse vises det til budsjettavtalens tekstdel.

Nysaldering av statsbudsjettet for 2021

Regjeringen la på fredag fram proposisjon med endringer i statsbudsjettet 2021 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet som også innebærer endringer i kommunenes rammetilskudd, <https://www.regjeringen.no/contentassets/8f275d1e6a5a4170827035332c35d2d9/no/pdfs/prp202120220024000dddpdfs.pdf>:

- *Koronapandemien – tilleggsbevilgning til kommunene for 2. halvår.* Det foreslås en tilleggsbevilgning på 750 mill. kroner utover det som tidligere er bevilget for å kompensere for kommunenes merutgifter. Det legges opp til bevilgningen fordeles delvis etter kostnadsnøkkelen, og delvis til kommuner med særskilt store behov (tabell C i inntektssystemet). Informasjon gitt av statsforvalterne vil inngå i beslutningsgrunnlaget for fordelingen.
- *Koronapandemien – kommunale merutgifter i forbindelse med gjennomføring av stortingsvalget.* Arbeidsgruppen som kartlegger kommunesektorens merutgifter og inntektsbortfall som følge av koronapandemien, har anslått kommunenes merutgifter til gjennomføringen av stortingsvalget til om lag 50 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgning på 50 mill. kroner til dekning av kommunenes merutgifter til valggjennomføringen. Det er ikke angitt fordelingsnøkkel for denne bevilgningen.
- *Kommunale merutgifter til sosialhjelp som følge av høye strømpriser.* Det foreslås en tilleggsbevilgning over rammetilskuddet med 100 mill. kroner for å dekke forventede merutgifter til sosialhjelp som følge av høye strømpriser. Bevilgningen vil bli fordelt særskilt til kommunene i fylkene Vestland, Rogaland, Agder, Vestfold og Telemark, Innlandet, Oslo og Viken, samt Røros.
- *Takst for rh-immunisering.* Innbyggertilskuddet foreslås økt med 350 000 kroner for kommunene samlet som følge av takstforhandlingene med Legeforeningen 2021. Det ble der avtalt å opprette en takst for rh-immunisering med virkning fra 1. september 2021.
- *Avvikling av nasjonalt system for massetesting.* I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2021 ble rammetilskuddet til kommunene økt med 100 mill. kroner som følge av etableringen av et nasjonalt system for massetesting (med særskilt fordeling). Det nasjonale systemet for massetesting ble avviklet den 1. oktober 2021 og ubrukt del av posten, 70,5 mill. kroner, foreslås trukket inn.

I og med at de fleste av bevilgningene ovenfor har særskilt fordeling vil prognosemodellen først kunne oppdateres med tall på kommunenivå etter at departementets fordeling er kjent.